

som Participant i et større Hele, har jeg derimod anvendt det nævnte Tal saaledes, at jeg, til hvad der tilkom Kongeriget som uafhængig og selvstændig Statsdeel, har lagt en saadan Brøkke af, hvad der tilkom Monarchiet. Paa denne Maade ere mine Tal fremkomne. Disse Bemærkninger har jeg troet paa ingen Maade at kunne undlade, da de ere af en altfor gjenneingribende Indvirkning paa det hele Arbejde. Jeg skal nu gaae til at angive mine Tal, thi her kunne Tal ikke undgaaes; den hele Tale vilde være løs og intetsigende, naar ikke Tallene kom til.

Det Udgangspunkt, som jeg tager, er Slutningen af Frederik den 6tes Regjering, Udgangen af Aaret 1839. Man vil finde — jeg angiver kun runde Tal — at Deficitet dengang var 39,031,000 Rb. Dette er altsaa Udgangspunktet, og derfra gaae vi over til Christian den 8des Regjering. Der kom dengang en Række af Aar, der, hvad Alle ville erindre, vare meget gunstige, og i hvilke der stadigt, Aar for Aar, fandt en Fremgang Sted i vore finantstuelle Forholds Beseftelse. Man kan ikke med nogen Sikkerhed angive, hvorledes Forholdet stillede sig umiddelbart ved Christian den 8des Død, thi de dengang eller meget hurtigt derpaa indtraadte Begivenheder brød Traaden i Regnskabsvæsenet, og vi have aldrig senere faaet saadanne Oplysninger, som vilde udføres til med den Nøiagtighed, som jeg maa ansee for nødvendig, at kunne opgjøre Status ved Udgangen af Christian den 8des Regjering. Det sidste Tidspunkt, for hvilket man med den Nøiagtighed, som jeg troer at burde fordrer, kan opgives Status, er ved Begyndelsen af Aaret 1847, altsaa det sidste Aar før Christian den 8des Død. Da var Deficitet bragt ned til 30,005,000 Rb. Her have vi altsaa Udtrykket for, hvad det vil sige, at Finantterne havde været i en stadig og jevn Fremadskriden. Gjennem den lange Række af Aar fra 1839 til 1847 var man kommen fra 39,031,000 ned til 30,005,000 Rb.; det var altsaa en Fremgang paa over 9 Millioner Rigsbaler. Nu kom Krigsbegivenhederne, og det er en Selvfølge, at derved forrykkes alle Forhold. Det kan derfor aldeles ikke nytte at ville forsøge paa at fixere noget Tal under

de derpaa følgende Aar; man maa afvente, indtil der atter er kommet No i Forholdene, indtil atter en vis, en endelig Regel er vedtagen for alle Opgjørelser. Dette skete egentligt ikke ved den Datum, som jeg nu skal nævne, den 31te Marts 1853, men først noget senere, men det førtes tilbage til denne Datum. Det vil nemlig erindres, at vi maatte gennemgaae adskillige Kampe, for at faae den da indtraadte Søndring, der skulde stee mellem Kongeriget og Monarchiet, accepteret. Det lykkedes først til en noget senere Tid at faae alle Banstelighederne endeligt hævede og at faae det Princip, som skulde lægges til Grund, fastslaaet, men det deraf flydende Resultat førte man tilbage, og man regnebe altsaa som Udgangspunkt for den nye finantstuelle Era den 31te Marts 1853, og denne Datum skal jeg derfor ogsaa vælge. Den Gang stode vi ved et Deficit af 45,373,000 Rb. Det vil altsaa sees, at den da overstaaede Krigs Indflydelse viste sig i en Forøgelse af Deficitet fra 30,005,000 Rb. til 45,373,000 Rb., og at det er et Beløb af 15 $\frac{1}{2}$ Millioner, som udtrykker den Tilbagegang, der var en Følge af de tre Krigsaar. Imidlertid vare Veerne dog ikke dermed forbi; man maa ikke umiddelbart og strax derpaa fordrer en Fremgang, og det viste sig ogsaa, at først i det nærmest paafølgende Aar kom det egentlige Minimum frem. Der var endnu Forhold, der skulde ordnes, og som forandrede betydelige Udlæg fra Statskassens Side, og vi finde derfor den 1ste April 1854 det absolute Minimum eller det værste Deficit, som man naaede i den lange Periode indtil da, nemlig et Deficit af 46,848,000 Rb.; man var altsaa gaaet endnu næsten 1,475,000 Rb. tilbage i Aaret 1853—54. Men dette var ogsaa det laveste Punkt, hvorpaa man kom, thi nu begyndte der en Fremadskriden, og det en overordentlig voldsom Fremadskriden, som først blev standset ved den uhykkelige Nødveddighed, der indtraadte for at afløse Dresundstolden. Hvis ikke denne Afsløsning var kommen imellem, vilde der have vilst sig en Fremadskriden, der var, troer jeg, saa at sige exempløss. Selv dette, at Dresundstolden maatte afløses, og at vi paa eengang maatte give Slip paa en meget stor Statsindtægt, for hvilken vi naturligvis